

ที่มาและความสำคัญ

เมื่อก้าวสู่ยุคดิจิทัลปฏิเสธไม่ได้ว่าความสำคัญของเงินสดในอนาคตจะลดน้อยลงซึ่งจะถูกแทนที่ด้วยการใช้เทคโนโลยีในการทำธุรกรรมการเงินเพื่อรองรับสังคมเศรษฐกิจที่เติบโตขึ้นทุกวันในหลายประเทศรวมถึงประเทศไทยเริ่มที่จะมีการเปลี่ยนแปลงจากสังคมเงินสดไปสู่การใช้ระบบ E-Payment สำหรับใช้จ่ายหรือชำระค่าบริการในชีวิตประจำวัน ได้กลายเป็นช่องทางหลักของผู้บริโภค โดยกลุ่มผู้บริโภคไทยส่วนหนึ่งได้มีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมทางการเงินและชำระค่าสินค้าและบริการด้วยระบบ E-Payment แทนการใช้ตู้ ATM หรือเงินสด โดยทางธนาคารแห่งประเทศไทยได้มีการสนับสนุนให้ digital payment เป็นทางเลือกหลักในการชำระเงินโดยจะสนับสนุนและพัฒนาระบบการชำระเงินที่ชื่อเทคโนโลยีที่ชื่อว่า 'Contactless Payment' มาใช้กันมากขึ้น เพื่อช่วยให้จ่ายเงินได้สะดวกและรวดเร็วกว่าเดิม Contactless Payment เป็นระบบการชำระเงินรูปแบบหนึ่งที่ไร้การสัมผัสเพียงแค่มือถือหรือแท็บเล็ตสัมผัสกับเครื่องอ่านเท่านั้นโดยเป็นการส่งผ่านคลื่นวิทยุ Radio Frequency Identification (RFID) ที่ส่งสัญญาณในระยะใกล้ไม่เกิน 2.5-5.0 เซนติเมตร เทคโนโลยีดังกล่าวสามารถใช้ได้ทั้งในรูปแบบบัตร เช่น บัตรเครดิต บัตรเดบิตและเนื่องจากยังเป็นเทคโนโลยีใหม่สำหรับคนไทยจึงทำให้ยังไม่ได้รับการยอมรับอย่างแพร่หลาย การศึกษาครั้งนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะศึกษาพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีการชำระเงิน ความรู้ความเข้าใจเทคโนโลยี และปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำไปใช้จริงหรือการยอมรับเทคโนโลยี Contactless Payment

วัตถุประสงค์

เพื่อที่จะศึกษาพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีการชำระเงิน ความรู้ความเข้าใจเทคโนโลยี และปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำไปใช้จริงหรือการยอมรับเทคโนโลยี Contactless Payment

วิธีการศึกษา

- ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลทางออนไลน์ และให้กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ทำแบบสอบถามเอง (Self-administered Questionnaire) จำนวนทั้งสิ้น 451 คน
- วิเคราะห์เชิงอนุมาน (Inferential Statistics) โดยใช้แบบจำลองความถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression) ด้วยโปรแกรม SPSS เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระหลายตัวกับตัวแปรตาม 1 ตัว เขียนเป็นสมการได้ดังนี้

$$Y = \alpha_0 + \beta_1 \text{Sex} + \beta_2 \text{Status} + \beta_3 \text{Edu}_1 + \beta_4 \text{Edu}_2 + \beta_5 \text{edu}_3 + \beta_6 \text{Age}_20\text{to}29 + \beta_7 \text{Age}_30\text{to}39 + \beta_8 \text{Age}_40\text{to}49 + \beta_9 \text{Age}_40\text{to}49 + \beta_{10} \text{Income}15001 + \beta_{11} \text{Income}30001 + \beta_{12} \text{Income}50001 + \beta_{13} \text{Income}100001 + \beta_{14} \text{Income}200001 + \beta_{15} \text{Occ}_1 + \beta_{16} \text{Occ}_2 + \beta_{17} \text{Occ}_3 + \beta_{18} \text{Occ}_4 + \beta_{19} \text{Occ}_5 + \beta_{20} \text{Occ}_6 + \beta_{21} \text{Occ}_7 + \beta_{22} \text{Occ}_8 + \beta_{23} \text{Occ}_9 + \beta_{24} \text{ความรู้ความเข้าใจ} + \beta_{25} \text{ง่ายต่อการใช้งาน} + \beta_{26} \text{การรับรู้ประโยชน์} + \beta_{27} \text{ทัศนคติ} + \epsilon_i$$

ผลการศึกษา

Adjust R² = 0.494

*** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

ผลที่ได้จากการวิเคราะห์สามารถอธิบายได้ว่า ตัวแปรอิสระทั้ง 29 ตัวแปรอธิบายความผันแปรของการนำไปใช้งานจริงของเทคโนโลยี Contactless Payment ได้ร้อยละ 49.4% โดยพบว่าปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยทางด้านความรู้ความเข้าใจเทคโนโลยี Contactless Payment พบว่ามีค่า sig มากกว่า 0.05 จึงไม่ส่งผลต่อการนำไปใช้งานจริงของเทคโนโลยี Contactless Payment

ผลวิเคราะห์ด้านส่วนปัจจัยทางการนำไปใช้งานจริงของเทคโนโลยีพบว่าทัศนคติต่อการใช้งาน, การรับรู้ประโยชน์และความง่ายต่อการใช้งานพบว่ามีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงส่งผลต่อการนำไปใช้งานจริงของเทคโนโลยี Contactless payment และพบว่าค่า Beta เป็นบวกจึงตีความได้ว่าปัจจัยด้านการยอมรับเทคโนโลยีมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกต่อการนำไปใช้งานจริง เมื่อพิจารณาตัวแปรอิสระที่มีอำนาจในการทำนายการตัดสินใจ Contactless Payment ได้ดีที่สุคคือ ทัศนคติ การรับรู้ประโยชน์และความง่ายต่อการใช้งาน ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะ

การศึกษาครั้งนี้เป็นเพียงการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 451 คน ในจังหวัดกรุงเทพมหานครและปริมณฑลซึ่งเป็นขอบเขตการศึกษาภายในพื้นที่จำกัด สำหรับการศึกษาครั้งต่อไปควรมีการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างที่มีขนาดใหญ่และหลากหลายมากยิ่งขึ้น โดยการศึกษาให้ครอบคลุมทั่วภูมิภาค เพื่อเพิ่มความสมบูรณ์ให้กับงานวิจัยและสามารถทราบถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการยอมรับเทคโนโลยี Contactless Payment ได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น รวมไปถึงการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างทั้งกลุ่มที่เคยรู้จักหรือไม่เคยรู้จักเทคโนโลยี Contactless Payment มาก่อน พบว่าสัดส่วนของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสองกลุ่มมีจำนวนไม่เท่ากันทำให้เกิดความเอนเอียงของข้อมูล สำหรับการศึกษาครั้งต่อไปควรมีการเก็บข้อมูลจากทั้ง 2 กลุ่มตัวอย่าง ให้มีจำนวนเท่ากันเพื่อนเป็นการป้องกันการเกิดปัญหาดังกล่าว

Model	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
	B	Std. Error	Beta		
1 (Constant)	.311	.657		.473	.637
Sex	.004	.077	.003	.053	.958
Status	-.101	.125	-.062	-.811	.419
Age_20to29	-.066	.341	-.045	-.194	.847
Age_30to39	-.211	.354	-.117	-.594	.553
Age_40to49	-.229	.370	-.098	-.617	.538
Age_50to59	-.121	.382	-.047	-.316	.752
Edu_1	.127	.507	.039	.250	.803
Edu_2	.226	.517	.138	.437	.663
Edu_3	.358	.522	.200	.686	.494
Income15001	.240	.206	.163	1.168	.245
Income30001	.277	.194	.171	1.425	.156
Income50001	.154	.198	.072	.781	.436
Income100001	.185	.245	.084	.754	.452
Income200001	.417	.313	.085	1.334	.184
Occ_1	-.082	.152	-.042	-.540	.590
Occ_2	-.379	.305	-.070	-1.246	.215
Occ_3	.044	.306	.008	.144	.886
Occ_4	-.005	.175	-.002	-.030	.976
Occ_5	-.157	.208	-.060	-.752	.453
Occ_6	-.082	.132	-.057	-.622	.534
Occ_7	-.196	.285	-.042	-.687	.493
Occ_8	-.008	.570	-.001	-.013	.989
Occ_9	-.052	.298	-.010	-.174	.862
ความรู้ความเข้าใจ	-.019	.026	-.047	-.749	.455
ง่ายต่อการใช้งาน	.112	.056	.121	2.005	.047**
การรับรู้ประโยชน์	.219	.075	.180	2.921	.004**
ทัศนคติ	.556	.058	.565	9.608	.000**

**ตัวแปรอิสระที่มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ได้แก่ ปัจจัยทัศนคติต่อการใช้งาน, การรับรู้ประโยชน์และความง่ายต่อการใช้งาน มีค่าสัมประสิทธิ์เป็นบวก เท่ากับ 0.00, 0.004 และ 0.047 ตามลำดับ